

Det siger FOAs medlemmer om arbejdstiden

FOAs medlemmer i Medlemspulsen er blevet stillet en række spørgsmål om arbejdstid, bl.a. hvor mange timer de er ansat til at arbejde om ugen, om de har bijob og merarbejde, og om de vil gå op i tid, hvis de er på deltid.¹

Rapportens hovedkonklusioner er:

- Lidt over halvdelen af FOAs medlemmer (54 procent) er ansat til at arbejde på deltid, mens 46 procent er på fuldtid. 74 procent af de ansatte i ældreplejen er ansat på deltid.
- Cirka halvdelen (52 procent) af de deltidsansatte FOA-medlemmer har jævnligt merarbejde, mens den anden halvdel (48 procent) ikke har.
- Samlet set har cirka hvert syvende FOA-medlem et bijob (14 procent).
- Hver femte deltidsansat FOA-medlem (19 procent) vil benytte sig af muligheden for at gå op i tid.
- Hvis de deltidsansatte på ældreområdet går op i tid vil det kunne give det, der svarer til cirka 2.000 ekstra stillinger.

Over halvdelen af FOAs medlemmer er ansat på deltid

Lidt over halvdelen af FOAs medlemmer (54 procent) er ansat til at arbejde på deltid, mens 46 procent er på fuldtid, se tabel 1 nedenfor. De fleste deltidsansatte finder man i ældreplejen (hjemmeplejen og plejehjem). Her er 74 procent ansat på deltid. Stort set alle dagplejere arbejder fuldtid (fuldtid er for dagplejere 48 timer).

Dem der er ansat på deltid er blevet spurgt om deres ugentlige timetal. Det er i gennemsnit 30,2 timer om ugen. Det vil sige, at medlemmerne på deltid er ansat til ca. 7 timer mindre om ugen end medlemmerne, der er ansat på fuldtid.

Tabel 1. Spørgsmål: Hvor mange timer er du ansat til at arbejde om ugen?

	Andet	Daginst. /SFO el. lign.	Dag- pleje	Hjemme - Plejen	Handica p inst. ol.	Pleje- hjem Sygehus	Hoved- total	
Deltid (under 37 timer)	37 %	56 %	2 %	74 %	58 %	74 %	50 %	54 %
Fuld tid (37 timer)	63 %	44 %	98 %	26 %	42 %	26 %	50 %	46 %
Antal adspurgte	364	172	256	428	100	540	270	2130

Antal respondenter: 2130.

Hver anden af de deltidsansatte FOA-medlemmer har jævnligt merarbejde

Cirka halvdelen (52 procent) af de deltidsansatte FOA-medlemmer har jævnligt merarbejde, mens den anden halvdel (48 procent) ikke har, se tabel 2 nedenfor. 57 procent af de deltidsansatte i ældreplejen har jævnligt merarbejde og 48 procent af de deltidsansatte i daginstitutioner har det jævnligt.

De deltidsansatte, der har angivet, at de jævnligt har merarbejde, er efterfølgende blevet bedt om at oplyse hvor mange timers merarbejde de har om ugen. Ud fra disse 495 timetal, kan et gennemsnit på 4,2 timer om ugen bestemmes. Det vil sige, at halvdelen af de deltidsansatte jævnligt har merarbejde og i gennemsnit arbejder 4,3 timer udover det timetal de er ansat til.

¹ FOAs Medlemspuls er et internetbaseret medlemspanel bestående af FOA-medlemmer. Undersøgelsen er gennemført i perioden 17. september til 26. september. I alt har 4.322 fået tilsendt spørgeskemaet. 207 havde ugyldige mailadresser. Dermed fik 4.115 medlemmer en invitation til at deltage. 2.265 har deltaget i undersøgelsen. Det giver en svarprocent på 55.

Tabel 2. Spørgsmål: Har du jævnligt merarbejde?²

	Andet	Daginst./SFO el. lign.	Hjemme- Plejen	Handicap inst. ol.	Pleje- hjem	Sygehus	Hoved- total
Ja	42 %	48 %	57 %	43 %	57 %	44 %	52 %
Nej	58 %	52 %	43 %	57 %	43 %	56 %	48 %
Antal adspurgte	133	95	315	58	398	136	1135

Antal respondenter: 1141 (dem der er ansat på deltid)

Hvert syvende FOA-medlem har et bijob

Samlet set har cirka hvert syvende FOA-medlem et bijob (14 procent), se *tabel 3 nedenfor*. Flest sygehusansatte bijobber (22 procent), mens det kun er 7 procent af dagplejerne, der gør. For de ansatte i hjemmeplejen og på plejehjemmene er det 12 procent, der arbejder ved siden af deres arbejde.

Dem der har bijob (som nævnt hvert syvende FOA-medlem) bruger i gennemsnit 8½ time om ugen på bijobbet. De medlemmer, der har bijob, er blevet spurgt, om deres bijob er indenfor deres fag: 61 procent har bijob indenfor deres fag, mens 39 procent har et bijob udenfor deres fag.

Tabel 3. spørgsmål: Har du bijob?

	Andet	Daginst./SFO eller lign.	Dag- pleje	Hjemme- Plejen	Handicap inst. ol.	Pleje- hjem	Syge- hus	Hoved- total
Ja	17 %	9 %	7 %	12 %	17 %	13 %	22 %	14 %
Nej	83 %	91 %	93 %	88 %	83 %	87 %	78 %	86 %
Antal adspurgte	363	170	256	427	100	539	270	2125

Antal respondenter: 2125 (alle)

FOA-medlemmernes samlede arbejdsuge med merarbejde, bijob og overarbejde

Når man lægger bijob, merarbejde/overarbejde og det almindelige arbejde sammen anslår 59 procent af FOA-medlemmerne, at de arbejder 37 timer eller derover om ugen, se *tabel 4 nedenfor*. 37 procent mener, at de alt i alt arbejder under 37 timer om ugen.

Næsten halvdelen af FOAs medlemmer på plejehjemmene (49 procent), i hjemmeplejen (49 procent) og i daginstitutioner og SFO'er (47 procent) arbejder under 37 timer om ugen, når bijob, merarbejde og almindeligt arbejde lægges sammen.

Tabel 4. Spørgsmål: Hvor mange timer vil du tro du arbejder på en almindelig uge (både dit faste arbejde, evt. merarbejde/overarbejde og evt. bijob)

	Andet	Daginst./SFO eller lign.	Dag- pleje	Hjemme- Plejen	Handicap inst. ol.	Pleje- hjem	Syge- hus	Hoved- total
37 timer	32 %	32 %	5 %	23 %	31 %	25 %	35 %	25 %
over 37 timer	37 %	18 %	93 % ³	22 %	23 %	21 %	29 %	34 %
under 37 timer	26 %	47 %	2 %	49 %	40 %	49 %	34 %	37 %
Ved ikke	4 %	3 %	1 %	6 %	6 %	6 %	2 %	4 %
Adspurgte	363	170	255	427	100	539	270	2124

2124 respondenter (kolonnerne summerer ikke til 100 pga. afrundinger).

² Dagplejere udgør i denne sammenhæng en gruppe på kun 6 personer og er derfor udeladt.

³ Andelen af dagplejere, der arbejder mere end 37 timer om ugen er 93 %, hvilket skyldes arbejdets natur og at en fuldtidsstilling er sat til 48 timer om ugen.

Hver tredje deltidsansat har talt med ledelsen om muligheden for at gå op i tid

I trepartsaftalen af 17. juni mellem regeringen, LO, AC, KL og Danske Regioner blev det aftalt, at deltidsansatte har ret til at blive tilbudt at gå op i tid, før arbejdsgiverne kan foretage nyansættelser.

Som det fremgår af tabel 5 nedenfor har hvert tredje FOA medlem, der er ansat på deltid, talt med ledelsen om at gå op i tid. 56 procent har ikke, og 13 procent svarer ved ikke.

Færrest har diskuteret at gå op i tid med ledelsen i handicapinstitutioner og dagsinstitutioner/SFO'er (21-23 %), mens hjemmepleje- og plejehjemsansatte i højere grad har talt med ledelsen om at gå op i tid (35 %).

Tabel 5. Spørgsmål: Har du og dine kolleger talt med ledelsen på din arbejdsplads om muligheden for at gå op i tid?⁴

	Andet	Daginst./SFO eller lign.	Hjemme-Plejen	Handicap inst. ol.	Pleje-hjem	Syge-hus	Hoved-total
Ja	29 %	23 %	35 %	21 %	35 %	26 %	32 %
Nej	53 %	73 %	53 %	66 %	52 %	60 %	56 %
Ved ikke	18 %	4 %	13 %	14 %	13 %	13 %	13 %
Adspurgte	133	95	314	58	395	136	1137

Antal respondenter: 1137 (de deltidsansatte). Kolonerne summerer ikke til 100 pga. afrundinger og 6 svar fra dagplejen er undtaget.

Hver femte deltidsansat FOA-medlem vil benytte sig af muligheden for at gå op i tid

Som nævnt giver trepartsaftalen mulighed for at søge om at gå op i tid, hvis der bliver ledige timer til overs. Kommunerne og regionerne er pr. 1. januar 2008 forpligtede til at tilbyde ledige timer til allerede deltidsansatte forinden timerne kan udbydes eksternt.

Hvert femte deltidsansatte FOA-medlem (19 procent) vil ifølge undersøgelsen benytte sig af muligheden for at gå op i tid, se tabel 8 nedenfor. 69 procent siger nej og 12 procent af de deltidsansatte svarer "ved ikke". Dem der svarer "ved ikke" må formodes ikke at have hørt om den nye mulighed, som blev aftalt før sommerferien, men som træder i kraft ved årsskiftet. Man må derfor formode, at det reelt er flere end hver femte, som vil benytte sig af muligheden. De ansatte på handicapinstitutionerne, på plejehjemmene og i kategorien "andet" er en smule mere interesserede i at gå op i tid end gennemsnittet (med 22 og 21 procent), se tabellen nedenfor.

Tabel 8. Spørgsmål: Vil du benytte dig af muligheden for at gå op i tid?

	Andet	Daginst./SFO eller lign.	Hjemme-Plejen	Handicap inst. ol.	Pleje-hjem	Syge-hus	Hoved-total
Ja	21 %	17 %	19 %	22 %	21 %	15 %	19 %
Nej	68 %	67 %	69 %	59 %	68 %	78 %	69 %
Ved ikke	11 %	16 %	12 %	19 %	11 %	7 %	12 %
Hovedtotal	133	95	314	58	395	136	1131

Antal respondenter: 1131 (de deltidsansatte) (kolonnerne summerer ikke til 100 pga. afrundinger).

Hvis de deltidsansatte FOA-medlemmer i ældreplejen får lov til at gå op i tid vil det skaffe 2.000 flere stillinger

Undersøgelsen dokumenterer, at 74 procent af FOAs medlemmer i ældreplejen er ansat på deltid (under 37 timer om ugen). Dem, der arbejder deltid er i gennemsnit ansat til at arbejde 30,4 timer om ugen. 20 procent af dem, der er ansat på deltid i ældreplejen siger i undersøgelsen, at de gerne vil benytte sig af muligheden for at gå op i tid. Hvis de ansatte i

⁴ Dagplejere er ikke inddraget, da antallet af deltidsansatte blandt disse, af gode grunde er så lille at, det ikke giver mening at tolke på dem.

ældreplejen fik lov til at gå op i tid til 37 timer om ugen her og nu, kan man skønne, at det vil skaffe det, der svarer til over 2.000 stillinger.⁵

Man skal tage et vist forbehold for denne beregning, da cirka halvdelen af de deltidsansatte siger, at de jævnligt har merarbejde. Det kan være med til at reducere den ekstra ressource fra 2.000 og ned til cirka 1.500. I modsat retning vejer imidlertid, at der er en forholdsvis stor del, som svarer "ved ikke", som kan være med til at øge andelen, der vil benytte sig af muligheden. Oven i kommer, at man må antage, at også ansatte på ældreområdet, som ikke er medlemmer af FOA, vil benytte sig af muligheden. Alt i alt må skønnet være det der svarer til 2.000 ekstra stillinger.

I trepartsaftalen af 17. juni mellem regeringen, LO, AC, KL og Danske Regioner blev det som nævnt aftalt, at deltidsansatte har ret til at blive tilbudt at gå op i tid før arbejdsgiverne kan foretage nyansættelser. Men aftalen indeholdt desværre ikke penge til at sikre, at deltidsansattes overgang til fuld tid også giver flere arbejdstimer samlet set. Aftalen giver på den måde ikke flere hænder. Det vil koste i omegnen af brutto ½ mia. kr.⁶ at lade dem på ældreområdet, der ønsker at gå op i tid arbejde fuld tid, hvis man regner med 2.000 flere stillinger på ældreområdet.

Undersøgelsens metode

Undersøgelsen er gennemført i perioden 17. september til 26. september i FOAs Medlemspuls, som er et internetbaseret medlemspanel bestående af FOA-medlemmer. I alt har 4.322 fået tilsendt spørgeskemaet. 207 havde ugyldige mailadresser. Dermed fik 4.115 medlemmer en invitation til at deltage. 2.265 har deltaget i undersøgelsen. Det giver en svarprocent på 55.

Spørgeskemaet indeholdt også andre spørgsmål bl.a. om manglen på arbejdskraft og overvejelser om jobskifte. Se undersøgelsen: "[Det siger FOAs medlemmer om mangel på arbejdskraft og deres overvejelser om jobskifte](#)".

Table 9. Spørgsmål: Hvor arbejder du?

Arbejdsområde	Andel
Andet	17 %
Daginstitution/SFO eller lignende	8 %
Dagpleje	12 %
Hjemmeplejen	20 %
Institution eller lignende for handicappede	5 %
Plejehjem	25 %
Sygehus	13 %
Antal adspurgte	2130

Fordelingen af respondenternes arbejdsområder er repræsentativt for FOA's medlemmer som helhed. Ca. halvdelen er ansat i inden for ældreomsorg (i denne undersøgelse hjemmepleje og

⁵ FOA har ca. 80.000 medlemmer i ældreplejen, 74 % er ifølge undersøgelsen på deltid, det svarer til 59.000 personer. 20 procent heraf, det vil sige det der svarer til 12.000 vil gerne benytte sig af muligheden for at gå op i tid. Dem på deltid er ifølge undersøgelsen ansat til 30,4 timer om ugen. Hvis de går op til 37 timer er det en forøgelse med 18 procent. 18 procent af 12.000 er godt og vel 2.000.

⁶ 2.000 gange en gennemsnitlig årsløn på fuld tid på ca. 270.000 kr. (brutto) er ca. ½ mia.kr. om året.

på plejehjem). Den næststørste gruppe er medlemmer ansat i den pædagogiske sektor (i denne undersøgelse dagplejere og ansatte i daginstitutioner/SFO eller lignende).

Da ovenstående liste ikke er udtømmende har respondenterne også kunne vælge kategorien "andet", som også gav mulighed for at skrive, hvor man arbejdede. Blandt de oftest angivne arbejdsområder er socialpsykiatrien, rengøring og køkkenarbejde.